

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Siisti työnjälki edellyttää tarkkuutta, joten kokemus tee itse -töistä on hyödyksi.

AJANKÄYTTÖ:

Varaa hankkeeseen viikonloppu. Korkealla työskentely vie aina hieman enemmän aikaa.

HINTA: Noin 230 € /taloon, jossa tuulilautojen pituus on noin 24 metriä.

Peitelaudalla on tärkeä tehtävä, sillä se estää vettä valumasta tuulilautojen taakse.

Tuulilaudat ovat katon päädyssä ja suojaavat ruoteita, kannattimia ja räystäslautoja sateelta ja lumelta.

Ruoteet tukevat katto-tiliä. Niitä on suojattava kosteudelta.

Räystäslaudat peittävät sen osan kattorakenteesta, joka jatkuu katon yli. Suojattava sateelta ja lumelta.

SÄÄSTÄ!
Tee Itsen kanssa
700,-

Pidä hyvää huolta talosi tuulilautoista

Talon tuulilaudat eivät ole vain koristeita. Ne suojaavat kattoa sateelta ja lumelta. Näin pidät ne hyvässä kunnossa.

Lähes kaikissa taloissa on tuulilaudat. Ne peittävät katon päädyt ja suojaavat kattoruoteita sateelta ja lumelta. Tuulilautojen päälle on usein vielä asennettu peltinen tai puinen peitelauta, ellei kattolinja jatku hieman tuulilautojen yli ja estä näin sadevettä pääsemästä tuulilautojen taakse.

Rakenteesta huolimatta vahinko voi tapahtua, jos sadevesi pääsee tuulilautojen taakse, koska peitelauta ei enää ole

tiivis. Seuraukset voivat tulla kalliiksi. Muutamassa kuukaudessa kattoruoteiden päät alkavat lahota ja myös päädyn räystäslaudat vaurioituvat.

Tuulilautoja ja peitelautoja on hankala korjata. Katosta maahan on usein monta metriä, ja jos tuulilaudat joudutaan vaihtamaan, tarvitaan telineet ja turvavaljaat. Tämän vuoksi kannattaa tarttua pitkäkestoiseen ratkaisuun, jonka nyt esittelemme. Tuulilaudat voi suojata kui-

tusementtilaudoista tehdyllä kotelolla sekä ulko- että päällyspuolelta. Tuulilautoihin kiinnitettävät ohuet kuitusementtilaudat kestävät nimittäin karkeimpia-kin kelejä, eikä niitä tarvitse maalata vuosikymmeniin. Tässä esiteltävä korjaussuunnitelma on kuluiltaan siis vain certaintinvestointi.

Kun turvavaljaat on varastoitu ja vuokratelineet palautettu, tuloksista voi hyvillä mielin nauttia vuosikaudet.

Kuitusementtilaudoista tehty kotelointi pitää uudet tuulilaudat kunnossa vuosikaudet.

Valmistelut

Ensin turvallisuus kuntoon: hanki telineet ja kattotikkaat sekä varustaudu turvavaljain ja kunnan turvaköysin. Turvaköyden kiinnityskohta ei saa olla liian etäällä sivusuunnassa. Jos putoat alas, et saa jäädä roikkumaan kuin heiluri neljän metrin köyden päähän.

Tämän jälkeen voit ryhtyä irrottamaan peitelautoja. Lautoja kannattaa irrottaa varovasti, jottei samalla riko jotakin tärkeää lautojen alla.

Jos peitelaudat voidaan säästää ja tuulilaudat ovat jokseenkin ehjät, ne kannattaa hyödyntää siinä vaiheessa, kun tekee mittaus- ja sahausmerkintöjä uusiin tuulilautoihin.

1 Irrota lauta kerrallaan koko päädyn pituudelta, jotta se ei murre. Jos olet varovainen, etkä vaurioita mitään, voit käyttää vanhoja lautoja malleina uusille laudoille hieman myöhemmin.

2 Aseta peitelaudat ja tuulilaudat pukkien päälle. Naputtele vanhat naulat ulos ja nosta ne irti vasaralla.

Sahaa laudat

Uudet tuulilaudat koostuvat kahdesta osasta: varsinaisista tuulilautoista, esim. mäntylautoista, ja kuitusementistä valmistetusta peitelaudasta. Tuulilautoista ja peitelautoista tulee näin lähes ikuiset, sillä kuitusementtilaudat kestävät erittäin hyvin vettä.

Jos vanhat laudat saa purettua ehjinä, niitä voi käyttää mallina uusia lautoja työstettäessä. Muussa tapauksessa tarvitetset nivelmitan ja säätökulmaimen.

Vaikka kuitusementtilaudat kestävät pitkään, ne ovat hieman hauraita, joten ole varovainen, kun työstät niitä.

1 Öljyä tuulilaudat. Laudat kannattaa öljytä pari päivää ennen asennusta. Näin ne ehtivät kuivua, etkä sotke vaatteitasi lautojen asennusvaiheessa.

2 Tarkista uudet tuulilaudat. Reunoistaan täysin suoraa lautaa ei ole olemassa. Varmista, että laudan mahdollinen kaarevuus kohdistuu ylöspäin, jotta päistään kiinnitetty lauta saadaan hyvin kiinni myös keskiosastaan.

Jos vanhasta laudasta puuttuu pala, voit jatkaa viiltolinjaa nivelmitalla.

3 Aseta vanhat tuulilaudat uusien päälle ja siirrä päätyjen sahaslinjat lyijykynällä tai, kuten tässä, grafiittikynällä uusiin lautoihin.

4 Sahaa tuulilaudat terävällä käsisahalla. On fyysisesti mahdotonta sahata pystysuunnassa täysin suoraan kulmaan, mutta jos saat päällyspinnasta pidemmän kuin alapinnasta, liitoskohdasta saadaan myöhemmin hyvin tiivis.

5 Sahaa kuitusementtilaudat. Ne asennetaan uusien tuulilautojen päälle. Aseta uudet tuulilaudat tarkasti kuitusementtilautojen päälle. Yläreunojen on oltava täysin samassa linjassa. Tee merkinnät päätyihin ja sahaa laudat viivaa pitkin.

TYÖKALUT

Grafiittikynän jälki näkyy helposti. Lyijykynäviivaa voi olla hankala nähdä tummalla pinnalla. Tämän vuoksi kannattaa ostaa grafiittikynä. Niitä saa kirjakaupasta tai puutavaramyymälästä.

6 Halkaise yksi kuitusementtilauta. Puolikkaista laudoista tehdään peitelaudat. Ole varovainen lautojen kanssa, sillä vaikka kuitusementtilaudat kestävät asennettuina vuosikymmeniä, ne ovat hauraita kuljetus- ja työstövaiheessa.

7 Sahaa lauta pyörösahan hienohampaisella terällä. Säädä terä niin, että se työntyy pari millimetriä laudan läpi.

Valmistele laudat

Kuitusementtilaudat eivät ole elävää materiaalia, joten ne eivät väännä liitoksesta. Sen sijaan niiden alla olevat laudat vääntyvät. Tämän vuoksi kahden kuitusementtilaudan liitoskohtaan, missä lautoja on jatkettu pituussuunnassa, sekä laudan päätyjen jiiriliitoksiin jätetään hieman rakoa.

Kuitusementtilaudat kestävät myös vettä, mutta alla olevat puulaudat eivät, joten liitoskohdat tiivistetään kumilla.

Ruuveille kannattaa esiporata reiät. Lopputulos näyttää erityisen siistiltä, kun reiät on sijoitettu vierekkäin sekä tuuli- että peitelautoissa.

1 Kuitusementtilautojen liitos. Kuitusementtilautojen pituus on 360 cm. Jos lauta on liian lyhyt, tee liitos ja asenna laudan taakse kumikalvo, jotta tuulilauta on suojassa vedeltä.

2 Merkitse ruuvien paikat. Jätä liitokseen pari millimetriä rakoa. Lautojen takapinta elää hieman pituussuunnassa ilmankosteuden vaihtelujen vuoksi. Pidä kappaleet yhdessä puristimilla.

3 Sijoita ruuvit 40–50 cm:n välein pareittain vierekkäin. Sijoita reiät vähintään 25 mm:n päähän kuitusementtilaudan reunasta.

4 Esiporaa ruuveille (4,5 mm) reiät 5,5 mm:n poralla, jotta ruuvien ympärille jää liikkumistilaa. Tee huolellista työtä, niin saat jäljestä siistin, ja sitä on ilo katsoa. Työsi jälki näkyy pitkälle tulevaisuuteen.

5 Kiinnitä kuitusementtilaudat tuulilautoihin 4,5 x 41 mm:n julkisivuruuveilla (saman valmistajan tuote). Ruuvien kanta on suuri, joten niiden alle ei asenneta aluslevyä.

TÄRKEÄÄ

Vanhalle katolle varovasti. Vanhat katot voivat olla vaarallisia. Kattotiilet saattavat olla irti ja kattolevyt hauraita tai hyvin sileitä. Alas on pitkä matka, ja voit loukata itsesi jopa turvakyötyä käyttäessäsi.

TARVIKKEET

Käytä vanhaa pyöränkumia. EPDM-nauha, joka asennetaan kuitusementtilautojen liitoskohtaan alla olevien puulautojen suojaksi, maksaa paljon. Vanha, pätkiin saksittu pyöränkumi toimii myös hienosti.

6 Kiinnitä peitelauta päälle. Esiporaa ruuveille reiät hieman tuulilautojen kiinnitysruuvien viereen, kiinnitä peitelauta ja pyyhi porauspöly pois harjalla tai liinalla.

7 Korjausmaalaa. Kaikki ne kuitusementtilautojen pinnat, joissa alkuperäinen lautareuna on sahattu, korjausmaalataan töpöttämällä pintaan maalia kankaalla tai pienellä sivelimellä.

Asennus

Tämä tuntuu kieltämättä hiukan hölmöltä, mutta nyt kaikki kuitusementtilaudat irrotetaan jälleen. Tuulilaudat on nimittäin kiinnitettävä kattoon pitkillä ruuveilla, eikä niitä kiinnitetä kuitusementtilautojen läpi.

Ensin asennetaan tuulilaudat. Jätä liitoksiin pari millimetriä rakoa, sillä laudat elävät hieman ilman kosteuden mukaan. Jos kattoruoteesi ovat jo ehtineet kärsiä huonokuntoisten peitelautojen vuoksi, tuulilautoja voi olla vaikea saada kiinni ruoteiden päätyihin.

Tuulilautojen päälle kiinnitetään kuitusementtilaudat ja lopuksi kiinnitetään vielä kuitusementtiset peitelaudat.

1 Ruuvaa tuulilaudat kiinni yhdellä ruuvilla jokaiseen ruoteeseen. Nämä ruoteet ovat hyvin kuluneet, joten käytämme 120 mm:n ruuveja, jotta ne yltyvät kovaan puuainekseen asti. Pyydä apulaista pitämään tuulilautaa toisesta päästä.

2 Laita liitoskohtien alle kumikalvo myös katonharjan päätyyn. Muista jättää liitokseen pari millimetriä rakoa.

3 Kiinnitä peitelaudat. Kun viimeinenkin ruuvi on kiinnitetty, tuulilautaa tuskin tarvitsee huoltaa vuosikymmeniin.

Kun olet tarkistanut, että kaikki ruuvit ovat kiinni, voit pyyhkiä pinnat kostealla liinalla ja nauttia työsi jäljestä.

TARVIKELUETTELO

Materiaalit:

8 x 180 mm:n kuitusementtilautaa:

- Peitelaudat ja tuulilautojen verhoilu, 6 kpl á 360 cm

25 x 150 mm:n mäntylautaa:

- Tuulilaudat, yhteensä 24 metriä

Lisäksi:

- 4,5 x 41 mm julkisivuruuveja
- 120 mm lastulevyruuveja
- EPDM-nauhaa (tai pyöränkumi)
- Puuöljyä
- Korjausmaalaa